

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
01 Број: 021-1723/08
9. октобар 2008. године
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

На основу чл. 24. ст. 2. Закона о Заштитнику грађана („Сл. гласник РС“ бр. 79/2005 и 54/2007), Заштитник грађана даје

МИШЉЕЊЕ

МИНИСТАРСТВУ УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Министарство унутрашњих послова поступиће законито и правилно ако применом административних забрана, а по потреби и полицијских овлашћења онемогући одржавање јавних скупова од стране неонацистичких и сличних организација које се залажу за, или чине дискриминацију и кршење права других грађана по етничкој, националној, верској или другој основи.

Ово мишљење засновано је на одредбама Устава Републике Србије које забрањују свако изазивање и подстицање расне, националне, верске или друге неравноправности, мржње и нетрпељивости (чл. 49. Устава) и према којима се слобода окупљања може ограничити и ако је то неопходно ради заштите права других (чл. 54. ст. 4. Устава). Такође, Кривични законик забрањује изазивање и распиривање мржње (чл. 317. Законика), а Закон о окупљању грађана прописује забрану из разлога изазивања и подстицања националне, расне и верске нетрпељивости и мржње, као ради заштите јавног морала или безбедности људи и имовине.

Оцена о томе да ли је нека организација неонацистичка доноси се на основу свеобухватног сагледавања свих релевантних чињеница и околности, укључујући и активности, обележја, садржину и контекст изражених ставова организације и њених чланова (укључујући и ставове и мишљења изражене на интернет сајтовима тих организација). Прописи омогућавају и да коначну оцену законитости забране окупљања да суд.

Дајући ово мишљење Заштитник грађана уважава и чињеницу да је велики део јавности у Републици Србији већ изразио протест и затражио забрањивање скупова неонацистичких организација.

Истовремено, Заштитник грађана сматра да се трајни циљ сузбијања идеологија заснованих на етничком или расном ексклузивизму, које су супротне бићу демократске

заједнице, не може постићи само административним, полицијским и судским забранама. Такве забране су само хитне мере за спречавање штетних последица које могу наступити од јавног испољавања друштвено деструктивних идеологија. За постизање коначног циља од кључног значаја је успех мера усмерених ка оснаживању друштвених вредности, какве су враћање значаја васпитању и образовању и побољшање његовог квалитета и доступности, борба против дискриминације и заштита достојанства грађана свуда и у свакој прилици, спровођење стратегије за младе, смањивање социјалних разлика, пружање равноправних могућности, јачање толерације и уважавања различитости, бескомпромисно сузбијање криминалитета итд. Без успеха таквих мера забране би саме, дугорочно, могле имати и негативне последице.

Мишљење је дато у складу са уставним и законским правом и дужношћу Заштитника грађана да давањем савета и мишљења делује превентивно у циљу унапређења заштите људских слобода и права.

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Саша Јанковић